

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МУЗИЧНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Ректор

Максим Тимошенко

«30» квітня 2026 р.

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО ПЕДАГОГІЧНУ ПРАКТИКУ

АСИСТЕНТІВ-СТАЖИСТІВ

У НАЦІОНАЛЬНІЙ МУЗИЧНІЙ АКАДЕМІЇ УКРАЇНИ

Схвалено Вченою радою
НМАУ ім. П.І. Чайковського
Протокол № 4, Наказ №279-А
від «28» листопада 2019 р.

Зміни затверджено рішенням
Вченої ради
НМАУ ім. П.І. Чайковського
протокол № 13 від 30.06.2025 р.,

Зміни затверджено рішенням
Вченої ради НМАУ
протокол № 12, Наказ №81-А
від 30.04.2026 р.

Київ, 2026.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Положення про педагогічну практику асистентів-стажистів Національної музичної академії України (далі – Академія) визначає порядок та форми проходження навчально-педагогічної практики асистентами-стажистами.

Педагогічна практика на третьому освітньо-творчому рівні вищої освіти є складовою професійної підготовки до науково-педагогічної діяльності та видом практичної підготовки асистентів-стажистів, що передбачає здійснення освітнього процесу у закладі вищої освіти, зокрема викладання фахових дисциплін, організацію навчальної діяльності здобувачів освіти, виконання науково-методичної роботи з професійно-орієнтованих дисциплін, а також набуття вмінь і навичок викладацької діяльності.

Це Положення розроблено відповідно до Закону України «Про культуру», Закону України «Про вищу освіту», Порядку здобуття освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва та навчання в асистентурі-стажуванні, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 жовтня 2018 р. № 865, а також Положення про асистентуру-стажування та творчу аспірантуру Національної музичної академії України.

Організатором педагогічної практики асистента-стажиста є кафедра, до якої він закріплений.

Базою проходження навчально-педагогічної практики є кафедра, до якої закріплений асистент-стажист. Здобувачами, з якими працює асистент-стажист під час практики, можуть бути здобувачі першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти відповідної кафедри.

Крім того, асистент-стажист може проходити практику на аналогічних кафедрах (структурних підрозділах) інших закладів вищої освіти музично-виконавського профілю.

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Метою навчально-педагогічної практики асистента-стажиста є набуття та вдосконалення навичок навчально-методичної роботи.

У процесі проходження навчально-педагогічної практики асистенти-стажисти повинні опанувати:

- організацію освітнього процесу у закладі вищої освіти;
- структуру та зміст викладацької діяльності;
- методику підготовки та проведення занять, а також організацію самостійної та індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях;

- основи педагогіки вищої школи;
- основи навчально-методичної діяльності у закладах вищої освіти;
- психологічні засади навчання та творчої діяльності.

Під час навчально-педагогічної практики асистенти-стажисти повинні оволодіти такими к о м п е т е н ц і я м и :

- структурування та психологічно грамотне перетворення наукових знань та виконавської майстерності у навчальний матеріал;
- систематизація навчальних та виховних завдань;
- методи та засоби складання ситуаційних, тестових завдань, технічних вправ;
- застосування новітніх освітніх технологій;
- впровадження сучасних тенденцій розвитку академічного музичного виконавства;
- сприяння засвоєнню учнями нетрадиційних виконавських прийомів;
- розробка програм, робочих програм фахової навчальної дисципліни;
- визначення структурних елементів індивідуального / групового (ансамбль, оркестр) заняття відповідно до поставленої мети;
- розробка методичних матеріалів для всіх видів навчальної роботи;
- оформлення документації щодо планування та результатів викладацької діяльності.

У процесі практичної діяльності ведення навчальних занять повинні бути розвинуті вміння сформулювати навчально-виховну мету, адекватного вибору типу і виду занять, використання різних форм організації навчальної діяльності студентів: діагностики, контролю та оцінки ефективності навчальної діяльності.

У ході відвідування занять викладачів відповідних дисциплін асистенти-стажисти повинні ознайомитися з різними способами структурування і представлення навчального матеріалу, способами активізації навчальної діяльності, особливостями професійного виконавства, з різними способами та прийомами оцінювання навчальної діяльності у вищій школі.

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Навчально-педагогічна практика асистентів-стажистів передбачає такі види діяльності:

- Знайомство з організацією навчально-виховного процесу у вищій школі.

Вивчення досвіду провідних викладачів Академії під час відвідування аудиторних занять з навчальних дисциплін.

Розробка плану та змісту навчальних занять, методична робота з дисципліни.

Самостійне проведення навчальних занять з дисципліни.

Участь в оцінюванні якості різних видів робіт студентів.

Індивідуальна робота зі студентами, керівництво груповими заняттями.

Участь в організації, проведенні репетицій та концертних виступах на групових заняттях (ансамбль, квартетний клас, оркестр, хор).

Організація та проведення різних видів концертів, а саме: академічних, тематичних з педагогічного репертуару, виїзних, концертів класу тощо.

Участь в організації вступних, поточних та державних іспитів.

4. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ НАВЧАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Загальне керівництво навчально-педагогічною практикою та науково-методичне консультування здійснює творчий керівник асистента-стажиста або призначений кафедрою викладач згідно з годинним навантаженням.

Загальний обсяг навчально-педагогічної практики визначається навчальним планом відповідної освітньо-творчої програми.

Терміни проходження практики, форма та її програма визначаються в індивідуальному плані асистента-стажиста, затверджуються творчим керівником, завідувачем кафедри, до якої прикріплений асистент-стажист.

Кафедри щорічно подають плани проходження педагогічної практики асистентів-стажистів до відділу аспірантури та докторантури Академії (вересень).

5. ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ

За підсумками проходження навчально-педагогічної практики асистент-стажист щорічно представляє до відділу аспірантури та докторантури Академії:

– загальний звіт про проходження практики, підписаний творчим керівником та завідувачем кафедри (ПБ асистента-стажиста, спеціальність, кафедра, ПБ творчого керівника або куратора з навчально-педагогічної практики, період проходження, форма, програма);

– відгук творчого керівника про проходження практики;

Витяг із протоколу засідання відповідної кафедри про затвердження звіту.

Асистенти-стажисти, які проводять заняття за трудовою угодою в межах Академії, звільняються від навчально-педагогічної практики та атестуються кафедрою на основі наданої звітної документації.

Асистенти-стажисти мають право проходити навчально-педагогічну практику в інших мистецьких закладах вищої освіти України та за кордоном з наступним поданням щоденника практики та розгорнутої характеристики від відповідального куратора з місця проходження практики, але її обсяг не повинен бути меншим, ніж визначено в законодавстві України.

Зазначена документація зберігається в індивідуальному плані асистента-стажиста і розглядається під час атестації.

6. ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ АСИСТЕНТА-СТАЖИСТА

Асистент-стажист спільно з творчим керівником обирає форми проходження практики, залежно від рівня педагогічної підготовки та актуальних навчально-педагогічних потреб кафедри.

Асистент-стажист має право звертатись до творчого керівника, завідувача кафедри з усіх питань, які виникають під час проходження практики, вносити пропозиції з удосконалення організації навчально-педагогічної практики.

Асистент-стажист під час проходження практики за попередньою домовленістю має право на відвідування занять провідних викладачів Академії з метою вивчення методики викладання, знайомства з передовим педагогічним досвідом.

Асистент-стажист виконує всі види робіт, передбачені програмою навчально-педагогічної практики, ретельно готується до кожного заняття.

Асистент-стажист підпорядковується правилам внутрішнього розпорядку Академії, розпорядженням адміністрації та керівників практики. У разі невиконання вимог, які висуваються практиканту, асистент-стажист може бути відсторонений від проходження практики.

Асистент-стажист, відсторонений від практики або робота якого на практиці визнана незадовільною, вважається таким, що не виконав індивідуальний план і згідно з Порядком здобуття освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва та навчання в асистентурі-стажуванні, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 24 жовтня 2018 р. № 865, Положення про асистентуру-стажування та творчу аспірантуру Національної музичної академії України підлягає відрахуванню.

6.7. Асистент-стажист повинен упродовж 10 робочих днів після закінчення практики надати належну звітну документацію на кафедру.

7. Права та обов'язки керівника/куратора навчально-педагогічної практики

7.1. Загальне керівництво та контроль за проходженням практики асистента-стажиста покладається на завідувача кафедри, за якою закріплений асистент-стажист.

7.2. Безпосереднє керівництво та контроль за виконанням плану практики асистента-стажиста здійснюється його творчим керівником або куратором, який спільно з завідувачем кафедри:

7.2.1. забезпечує чітку організацію, планування та облік результатів практики;

7.2.2. затверджує загальний план-графік проведення практики, його місце в системі індивідуального планування асистента-стажиста;

7.2.3. обирає тематику занять та студентів / навчальні групи для проведення навчально-педагогічної практики;

7.2.4. надає методичну допомогу в плануванні та організації навчальної взаємодії;

7.2.5. контролює роботу асистента-стажиста, відвідування занять та інші види його роботи зі студентами, вживає заходи щодо ліквідації недоліків у організації практики;

7.2.6. готує відгук на звіт асистента-стажиста про проходження практики.

7.3. За керівництво педагогічною практикою творчий керівник або куратор отримує від 20 до 40 годин навантаження на навчальний рік.